

19. Δικαιώματα υποχρεώσεις και κανόνες στην τάξη (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Οι μαθητές/τριες σε ομάδες και με βιωματική δραστηριότητα θα ενημερωθούν για τη σύνδεση μεταξύ δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και κανόνων και θα καθορίσουν δημοκρατικά τους κανόνες για την εύρυθμη λειτουργία της δικής τους τάξης.

ΣΤΟΧΟΙ

Στόχοι της δραστηριότητας είναι οι μαθητές/τριες να:

1. επικοινωνήσουν,
2. βιώσουν πως η συμβολή τους έχει σημασία, και πως έχουν την ευκαιρία να επηρεάσουν τη σύνταξη των κανόνων,
3. συνεργαστούν,
4. αναπτύξουν μια αίσθηση «ιδιοκτησίας» στο συμβόλαιο της τάξης,
5. έχουν την εμπειρία της ενεργού συμμετοχής στη διαμόρφωση της κοινότητας της τάξης ως μικρο-κοινωνίας.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση της δραστηριότητας οι μαθητές/τριες αναμένεται να:

1. αναγνωρίζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα δικαιώματά τους,
2. συνεργάζονται για την επίτευξη κοινών στόχων,
3. ακολουθούν προσυμφωνημένους κανόνες.

60'-90'

Δικαιώματα υποχρεώσεις και κανόνες στην τάξη (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση)

ΑΞΙΕΣ

ΣΤΑΣΕΙΣ

Σεβασμός

27 Δίνει χώρο στους άλλους για να εκφράζονται B

Πολιτειακή συνείδηση

33 Εκφράζει προθυμία να συνεργαστεί και να δουλέψει με άλλους B

34 Συνεργάζεται με άλλους για κοινούς σκοπούς και ενδιαφέροντα B

Ανεκτικότητα στην αμφισημία

50 Συνεργάζεται καλά με άλλους ανθρώπους που έχουν πολλές διαφορετικές απόψεις. B

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Δεξιότητες αναλυτικής και κριτικής σκέψης

65 Μπορεί να συσχετίζει επιχειρήματα και πληροφορίες. B

Δεξιότητες συνεργασίας

95 Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, συμβάλλει στην ομαδική εργασία στον βαθμό που του/της αναλογεί. B

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΓΝΩΣΗ & ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

Δικαιώματα υποχρεώσεις και κανόνες στην τάξη (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση)

Βήματα δραστηριότητας

01

Ο/η εκπαιδευτικός χωρίζει τους/τις μαθητές/τριες σε τρεις ομάδες και δίνει από ένα χαρτί Α3 χωρισμένο σε τρία μέρη. Χρησιμοποιούν το πάνω μέρος του χαρτιού, και καταγράφουν ποια πιστεύουν πως είναι τα δικαιώματα του κάθε ατόμου σε μία τάξη.

02

Ο/η εκπαιδευτικός ζητάει να δώσουν την εργασία τους στην επόμενη ομάδα (η Α στη Β, η Β στη Γ, η Γ στην Α). Κάθε ομάδα διαβάζει τη λίστα με τα δικαιώματα που δημιούργησε η προηγούμενη ομάδα, και καταγράφει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις στο μέσο του χαρτιού.

Ο/η εκπαιδευτικός θέτει ερωτήματα, για συζήτηση:

Αναστοχασμός με άξονες:

- Τι υποχρεώσεις έχουμε προκειμένου να σεβόμαστε αυτά τα δικαιώματα;
- Τι πρέπει να κάνουμε;
- Πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε; Για παράδειγμα: «Ο καθένας έχει το δικαίωμα να ακούγεται». «Έχουμε την υποχρέωση να ακούμε».

03

Οι μαθητές/τριες δίνουν το χαρτί τους στην επόμενη ομάδα άλλη μια φορά. Οι ομάδες λαμβάνουν υπόψη όλες τις πληροφορίες από τις δύο προηγούμενες ομάδες, και συμφωνούν σε έναν μέγιστο αριθμό πέντε κανόνων όπως προκύπτουν από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις. Αυτοί γράφονται με έντονα γράμματα στο τρίτο και τελευταίο κομμάτι του χαρτιού.

Οι κανόνες να είναι

1. Διατυπωμένοι θετικά – «ΚΑΝΕ» κάτι αντί για «ΜΗΝ ΚΑΝΕΙΣ» κάτι.
2. Συγκεκριμένοι και να περιγράφουν την απαιτούμενη συμπεριφορά, π.χ. το δικαίωμα να ακούγεται - έχουμε την υποχρέωση να ακούμε - κανόνας: παραμένουμε σιωπηλοί όταν μιλάνε οι άλλοι.

Δικαιώματα υποχρεώσεις και κανόνες στην τάξη (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση)

Βήματα δραστηριότητας

04

Τα χαρτιά κολλιούνται στον τοίχο. Ένας/μία εκπρόσωπος από κάθε ομάδα εξηγεί τους κανόνες της στην ολομέλεια. Ακολουθεί καθοδηγούμενη συζήτηση προκειμένου οι μαθητές/τριες να εντοπίσουν επαναλήψεις, αλληλεπικαλύψεις, να επαναδιατυπώσουν αν χρειάζεται κάποιους και στο τέλος να αποφασίσουν προσπαθώντας να πάρουν μια απόφαση με την οποία να συμφωνούν όλοι/ες της τάξης. Μπορεί να γίνει και ψηφοφορία. Κάθε μαθητής/τρια έχει τέσσερις μάρκες να «ξοδέψει» στους κανόνες εκείνους που πιστεύει πως πρέπει να συμπεριληφθούν. Μπορούν να ψηφίσουν κατανέμοντας τις μάρκες τους όπως θέλουν. Για παράδειγμα, μπορεί να θέλουν να δώσουν όλες τις ψήφους τους σε έναν κανόνα ή να τις κατανείμουν ισομερώς. Οι τέσσερις κανόνες με τον υψηλότερο αριθμό ψήφων γίνονται οι κανόνες της τάξης. Μπορούν να καθαρογραφούν, να υπογραφούν από τον/την κάθε μαθητή/τρια και να αναρτηθούν σε εμφανές σημείο της αίθουσας.

Αναστοχασμός και συζήτηση:

- Τι κάναμε;
- Γιατί το κάναμε;
- Τι αλλάζει στη ζωή μας στην τάξη μας;
- Είναι εύκολο να τηρήσουμε τους κανόνες;

Αποτίμηση/Αξιολόγηση

Αναστοχαστική συζήτηση στο τέλος της δραστηριότητας.

Υλικά/πηγές

1. Χαρτιά A3.
2. Μαρκαδόροι.

Η δραστηριότητα προέρχεται με διασκευή από το εκπαιδευτικό υλικό

<https://www.living-democracy.com/el/textbooks/volume-6/chapter-1/exercise-2/>

